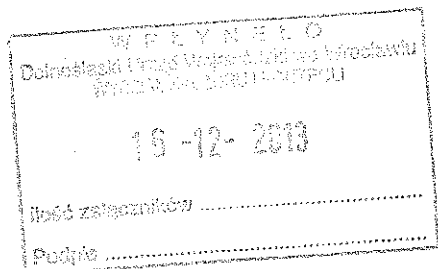

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 16 grudnia 2013 r.

PS-KNPS.431.2.22.2013/PSZ

Pan
Robert Klimkiewicz
Prezes
Fundacji Ziemi Świdnickiej na Rzecz Wspierania
Profesjonalnej Pomocy „SKSK”
Świdnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 12 i 13 listopada 2013 r. na podstawie art. 122 i art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013, poz. 135, ze zm.), zespół kontrolny w składzie: Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu i Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej CHATA „SKSK” w Świdnicy przy ul. Wieleckiej 22, zwanej w dalszej części „Placówką”.

Zakres kontroli obejmował działalność placówki w zakresie dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Plan Kontroli na II półroczu 2013 roku zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2013 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W okresie kontroli, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 12 listopada 2013 r. funkcję Dyrektora placówki pełnił Pan Witold Stempniak, odpowiedzialny za wykonywanie zadań objętych kontrolą. W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie dokumentów przedłożonych przez Dyrektora placówki. Były to: diagnozy psychofizyczne, plany pomocy, karty pobytu, protokoły i wnioski z posiedzeń stałego zespołu, ewidencja dzieci, skierowania wraz z załączoną dokumentacją, zgłoszenia do ośrodków adopcyjnych, dokumentacja potwierdzająca pracę z rodziną dziecka i usamodzielnieniem oraz listy wypłat kieszonkowego.

Zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego Nr PS.IA 9013/1/08 z dnia 31 stycznia 2008 roku, zmienioną decyzją Nr PS-IS.9423.44.2011 z dnia 1 grudnia 2011 roku Fundacja Ziemi Świdnickiej na Rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy „SKSK” w Świdnicy posiada zezwolenie wydane na czas nieokreślony na prowadzenie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Chata SKSK” w Świdnicy przy ul. Wieleckiej 22. Regulaminowa liczba miejsc w Placówce wynosi 14. W dniu kontroli, tj. 12 listopada 2013 roku w Placówce zamieszkiwało 14 wychowanków w wieku od 12 do 17 lat. Wszyscy wychowankowie realizują obowiązek szkolny i nauki. Dwoje dzieci objętych jest szkolnictwem specjalnym, jeden wychowanek zamieszkuje w internacie w Jaworze.

Po dniu 1 stycznia 2012 roku, tj. wejścia w życie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy działający w imieniu Starosty Powiatu wydał 6 skierowań do Placówki. Do czterech skierowań dołączono komplet wymaganych dokumentów, natomiast w przypadku rodzeństwa O. stwierdzono brak dokumentacji informującej o prowadzonej z rodziną dziecka pracy i jej rezultatach, co niezgodne jest z § 8 ust. 1 pkt 5 cyt. rozporządzenia. Powstała nieprawidłowość leży po stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Świdnicy, które zostanie zobowiązane do jej wyeliminowania w przyszłości odrębnym pismem w trybie art. 186 pkt 5 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W Placówce prowadzona jest ewidencja dzieci w formie papierowej i elektronicznej zawierająca następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce jego urodzenia, adres ostatniego miejsca zamieszkania oraz aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.

Na podstawie § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), w placówce zostały sporządzone przez psychologa Roberta Klimkiewicza i pedagoga Izabelę Jarmołowicz – Strubel diagnozy psychofizyczne dla wszystkich wychowanków. Diagnozy zawierają informacje i dane dotyczące mocnych stron dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie, relacji dziecka z otoczeniem oraz jego rozwoju. W diagnozach określono również wskazania do pracy pedagogicznej z dzieckiem oraz jego rodziną, udziału w programie terapeutycznym a także odpowiednio do wieku, rozwoju i potrzeb dziecka wskazania dotyczące przygotowania do przejścia do pieczy rodzinnej. **Tylko w dwóch diagnozach sformułowano wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielnienia, mimo obowiązku wynikającego z treści § 14 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia.** Diagnozy nie zostały również datowane.

Na podstawie diagnoz psychofizycznych przygotowano dla każdego wychowanka „plan pomocy”, aktualnie na okres od 1 września 2013 do 31 sierpnia 2014 roku. Plany pomocy nie zostały przygotowane we współpracy z asystentem rodzinnym, gdyż takowi nie zostali przydzieleni rodzinom wychowanków. Każdy plan pomocy zawiera określony główny cel pracy z dzieckiem, jakim jest powrót do domu rodzinnego (4 dzieci), umieszczenie w rodzinie zastępczej lub adopcji (4 dzieci) lub przygotowanie do usamodzielnienia (6 wychowanków). W planach pomocy zapisano działania długo i krótkoterminowe. Pierwsze dotyczą: potrzeb opiekuńczych i rozwojowych, potrzeb psychicznych i emocjonalnych, więzi rodzinnych, współpracy z rodziną, funkcjonowania w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej, potrzeb zdrowotnych i przygotowania do usamodzielnienia. Działania krótkoterminowe zaplanowane zostały na okresy miesięczne i są to konkretne zadania do realizacji przez wychowanka.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2012 roku do 12 listopada 2013 roku w Placówce odbyły się cztery posiedzenia stałego zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w dniach 27/04/2012, 27/06/2012, 19/12/2012 i 05/06/2013 r. W skład stałych zespołów wchodził: dyrektor, psycholog, pedagog, wychowawcy kierujący oraz przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Na podstawie protokołów z posiedzeń zespołów stwierdzono, że oceny sytuacji wychowanków dokonywano we wszystkich wymaganych przepisami prawa obszarach, za wyjątkiem modyfikowania planu pomocy dziecku. Po każdym zespole sporządzono dla każdego dziecka wnioski o zasadności dalszego pobytu w placówce i przekazano je do Sądu Rejonowego w Świdnicy.

W Placówce dla każdego wychowanka prowadzone są karty pobytu dziecka zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ocenie poddano karty pobytu za miesiące luty, kwiecień i czerwiec 2013 roku i nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Wszystkie karty zawierały informacje o relacjach dziecka z rodzicami, funkcjonowaniu społecznym, kontaktach ze szkołą, stanie emocjonalnym dziecka i jego samodzielności, zdrowiu fizycznym i psychicznym, ewentualnych przyjmowanych lekach, pobytach w szpitalu, szczególnych potrzebach dziecka i współpracy placówki ze środowiskiem.

Pedagog i psycholog w Placówce prowadzą dla każdego wychowanka arkusze badań i obserwacji pedagogicznych i psychologicznych zgodnie z § 17 ust. 4 rozporządzenia w sprawie pieczy instytucjonalnej. Arkusze zawierały dane dotyczące daty wpisu, przebiegu badania lub obserwacji oraz potwierdzenia osoby prowadzącej. Dodatkowo specjaliści (psycholog, pedagog i socjoterapeuta) prowadzą dla 11 wychowanków zajęcia w zakresie psychoedukacji, psychokorekcji, terapii psychologicznej i pedagogicznej, pomocy dydaktycznej oraz realizują indywidualne programy. Powyższe zajęcia dokumentowane są w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych.

Od dnia 1 stycznia 2013 roku w Placówce prowadzone są „zeszyty opieki nocnej”, w których każdej nocy odnotowuje się co najmniej trzy obchody osoby sprawującej opiekę w godzinach nocnych zgodnie z treścią § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pracę w porze nocnej realizują tylko i wyłącznie wychowawcy zatrudnieni w Placówce w ramach tygodniowego wymiaru czasu pracy.

Zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor placówki opiekuńczo – wychowawczej zobligowany jest do zgłaszania do ośrodka adopcyjnego dzieci

z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. Na dzień kontroli, tj. 12 listopada 2013 roku w Placówce było siedmioro wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną (prawomocne postanowienia o pozbawieniu władzy rodzicielskiej i ustanowieniu opieki prawnej). Dyrektor placówki przedłożył dokumenty potwierdzające zgłoszenie ww. dzieci do Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu przy ul. Ostrowskiego 7.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 12 listopada 2013 roku czterech wychowanków Placówki zostało usamodzielnionych. Na podstawie włączonych do akt kontroli kserokopii Indywidualnych Programów Usamodzielnienia Krzysztofa G. i Piotra W. (przygotowanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej) oraz Justyny W. i Barbary S. (przygotowanych na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) **stwierdzono, że wskazanie przez osobę usamodzielnianą kandydata na opiekuna usamodzielnienia oraz przygotowanie indywidualnych programów usamodzielnienia nastąpiło z naruszeniem terminów**, o których mowa w nieobowiązującym już rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie (...) (Dz. U. z 2005 r., Nr 6, poz. 45, ze zm.) oraz w art. 145 ust. 2 i 4 obowiązującej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Jednocześnie stwierdzono, że **Indywidualne Programy Usamodzielnienia wychowanków zostały zatwierdzone przez osoby nieuprawnione**, gdyż zgodnie z § 8 ust. 1 nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie (...) (Dz. U. z 2005 r., Nr 6, poz. 45, ze zm.) oraz art. 145 ust. 4 obowiązującej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013, poz. 135, ze zm.) jest nią jedynie kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie. Powyższa nieprawidłowość leży więc po stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, które w trybie art. 186 pkt 5 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostanie zobowiązane do przestrzegania przepisów prawa.

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, dyrektor placówki opiekuńczo – wychowawczej ustala co miesiąc dla każdego wychowanka powyżej 5 roku życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości nie mniejszej niż 10 zł. i nie wyższej niż 80 zł. Na podstawie przedłożonej dokumentacji księgowej, tj. list wypłat kieszonkowego, stwierdzono że w okresie objętym kontrolą kwoty i częstotliwość wypłacanych dzieciom pieniędzy były zgodne z obowiązującymi przepisami.

Realizując zapis art. 33 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wychowawcy we współpracy ze specjalistami i Dyrektorem Placówki podejmują planowe i skoordynowane działania mające na celu stwarzanie szans powrotu dziecka do domu rodzinnego. Są to przede wszystkim regularne wizyty w domach rodzinnych wychowanków, z których sporządzane są notatki służbowe. Dokumentowane są również wizyty rodzin dzieci w placówce. W momencie gdy szanse powrotu do domu rodzinnego stają się realne i możliwe, do pracy włączają się specjaliści ze wsparciem psychologicznym, prawnym czy socjalnym. W okresie objętym kontrolą, troje wychowanków za zgodą sądu wróciło do domu rodzinnego. Obecnie 10 wychowanków posiada stałe zgody Dyrektora Placówki na urlopowanie w dni wolne od nauki. W Placówce nie ma zatrudnionego pracownika socjalnego.

W związku z § 5 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej Dyrektor Placówki przedłożył kontrolującemu do wglądu „Procedurę postępowania w przypadku ucieczki lub niezgłoszenia się dziecka w wyznaczonym terminie po usprawiedliwionej nieobecności”. Stwierdzonym odstępstwem od obowiązującej normy jest tylko brak zapisu o konieczności powiadomienia o zdarzeniu asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną dziecka.

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Chata SKSK” w Świdnicy stwierdza się następujące nieprawidłowości:

1. Diagnozy psychofizyczne wychowanków nie zawierają wskazań dotyczących przygotowania do usamodzielnienia.
2. Przygotowanie indywidualnego programu usamodzielnienia i wyznaczenie dla wychowanków opiekuna usamodzielnienia nastąpiło z naruszeniem terminu określonego w przepisach prawa.

Informuję, że w wyniku zakończonej kontroli oraz wobec dokonanych ustaleń i stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Diagnozy psychofizyczne wychowanków winny zawierać wskazania dotyczące przygotowania do usamodzielnienia.

Podstawa prawna: § 14 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Termin realizacji zalecenia: **niezwłocznie**

2. Wskazanie opiekuna usamodzielnienia winno następować co najmniej na 2 miesiące przed osiągnięciem pełnoletności osoby usamodzielnianej, natomiast indywidualny program usamodzielnienia winien być przygotowywany co najmniej na 1 miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności osoby usamodzielnianej i zatwierdzany przez kierownika centrum pomocy rodzinie.

Podstawa prawna: art. 145 ust. 2, 3, 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013, poz. 135, ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: **na bieżąco**

Pouczenie:

Zgodnie z art. 125 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013, poz. 135, ze zm.) podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo – wychowawczą, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie do dnia **15 stycznia 2014 r.** winien przekazać Wojewodzie Dolnośląskiemu informację o sposobie wykonania zaleceń lub wykorzystania wniosków lub przyczyn ich niewykorzystania, bądź o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z URZĘDU WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Ciepłowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

Do wiadomości:

- 1) Dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Chata SKSK”, ul. Wielecka 22, Świdnica
- 2) a/a